

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10909 - Serveis Socio-Educatius i Experiències Educatives Innovadores a Europa
Grup	Grup 1

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10909 - Serveis Socio-Educatius i Experiències Educatives Innovadores a Europa / 1
Titulació	Màster Universitari de Primera Infància: Perspectives i Línies d'Intervenció
Crèdits	3
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Maria del Mar Oliver Barceló mm.oliver@uib.cat	17:00	18:00	Dijous	09/09/2019	20/12/2019	A107

Contextualització

Aquesta assignatura està integrada dins el Mòdul 3 del Màster de Primera Infància: Perspectives i intervenció des de l'àmbit social i educatiu. Aquest mòdul té com a finalitat analitzar la situació actual de la primera infància des dels contextos socials i educatius, conèixer polítiques de suport a la primera infància per revisar i comprendre la realitat i proposar noves estratègies d'intervenció. Des de tots els fòrums i organismes internacionals s'incideix en la necessitat de dissenyar polítiques per a la primera infància que estimulin el desenvolupament infantil, potenciar el caràcter educatiu d'aquesta etapa i garantir una formació suficient dels educadors que es responsabilitzen d'ella.

El disseny de polítiques i programes d'Educació en la Primera Infància (EAPI) per a nens menors de tres anys és un tema que ha generat forts debats en gairebé tots els països, ja que està íntimament lligat als valors d'una societat sobre com i qui ha de proporcionar la cura dels nens petits i la participació femenina en el mercat laboral. Els programes per a la primera infància estan orientats a oferir un servei integral i contemplen tant el desenvolupament del nen en totes les seves dimensions, com el dels pares. En molts països s'està plantejant la creació de serveis integrats basat en centres que atenguin als infants i a les famílies durant tota l'etapa de 0-6 anys.

L'assignatura està estructurada en dos temes: un primer tema on es dona una visió europea dels serveis d'atenció a la primera infància i on es presenten exemples de bones pràctiques de programes educatius a Europa i un segon tema centrat amb els indicadors de qualitat per avaluar i valorar la qualitat dels serveis per a la primera infància.

Requisits

Recomanables

Es recomana cursar contemporàniament les assignatures: *Estratègies d'Intervenció amb Famílies a la Primera Infància* i l'assignatura *Drets i Polítiques socials d'atenció a la primera infància* amb les que comparteix el treball interdisciplinar del Mòdul 3.

Competències

Específiques

- * CE3: Desenvolupar la capacitat de reflexionar sobre la pròpia pràctica i desenvolupament professional promovent projectes innovadors
- * CE4: Conèixer, adaptar, aplicar i avaluar programes o serveis per a l'atenció a la primera infància en contextos socioeducatius o socio-sanitaris

Genèriques

- * CG1: Examinar críticament l'estat actual del coneixement i les interpretacions sobre la primera infància des d'una visió multidisciplinària, així com conèixer l'estat actual dels debats internacionals sobre aquesta qüestió.
- * CG5: Integrar coneixements i formular judicis a partir d'una informació incompleta o limitada que inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a la primera infància.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Tema 1. Els espais per a la infància a Europa

- * Polítiques europees per a la primera infància.
- * Exemples de bones pràctiques

Tema 2. Indicadors de qualitat i avaluació dels serveis per a la primera infància

- * Factors i components de la qualitat dels serveis i programes
- * Instruments i escales d'avaluació

Metodologia docent

En les sessions presencials es desenvoluparan els continguts a partir de les exposicions del professor, debats de les lectures i documents audiovisuals. Durant les hores de treball personal, l'alumnat haurà de realitzar les activitats previstes: lectura i anàlisi reflexiu de diferents documents i articles que complementaran

els continguts introduïts, anàlisi d'un instrument d'avaluació, una comparativa entre diverses experiències educatives i l'estudi de cas interdisciplinar.

Volum de treball

El volum estimat a realitzar en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'assignatura i per a cadascuna de les modalitats organitzatives queda reflectit de la següent manera:

Activitats de treball presencial (1 crèdits, 25 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes pràctiques	Classes teòrico-pràctiques	Grup gran (G)	Assistència i participació a les sessions del curs, on s'aniran treballant els continguts i competències de manera participativa. Es demanarà l'elaboració de presentacions i reflexions sobre el material treballat.	16
Tutories ECTS	Tutories individuals i en petit grup	Grup petit (P)	Seguiment del pla de treball grupal i individual de cada alumna/e i del seu procés d'aprenentatge (horari a acordar amb el professor/a) i seguiment del projecte interdisciplinar en petit grup. Les tutories es podran fer presencialment o mitjançant la xarxa intranet.	9

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (2 crèdits, 50 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom en grup	Treball interdisciplinar en grup	L'objectiu d'aquest treball és adquirir una visió interdisciplinar en relació a temàtiques actuals que condicionen i determinen la qualitat de vida de la primera infància en el nostre context.	25
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treballs individuals i en grup	Realització de treballs individuals vinculats amb els temes treballats a les sessions de classe presencials. Es preten fomentar la reflexió i l'anàlisi de documents vinculats amb els continguts de l'assignatura, i la capacitat d'elaboració de conclusions pròpies. Elaboració de treballs en grup vinculats amb els continguts de l'assignatura exposats a les sessions de classe presencials. Es preten fomentar la capacitat de definició d'una temàtica d'interès, la recerca d'informació pertinent i l'elaboració de reflexions i conclusions pròpies, vinculant els continguts amb allò vist a les sessions d'aquesta o d'altres assignatures.	25

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les competències establertes a l'assignatura, seràn valorades de manera global dins el mòdul 3 del Màster mitjançant l'aplicació d'una sèrie de procediments d'avaluació. A la taula del present apartat es descriu per a cada procediment d'avaluació, la tipologia (recuperable: R, no recuperable: NR), els criteris d'avaluació i el seu pes en la qualificació de l'assignatura.

L'alumne obtindrà una qualificació numèrica entre 0 i 10 per a cada activitat avaluativa, la qual serà ponderada segons el seu pes, a fi d'obtenir la qualificació global de l'assignatura. Per superar l'assignatura, l'alumne ha d'obtenir un mínim de 5 punts sobre 10 en cada bloc d'avaluació. És necessari assistir com a mínim a un 75% de les sessions presencials per poder aprovar l'assignatura.

Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió en l'avaluació de l'alumnat.

Segons s'exposa al Reglament Acadèmic de la Universitat es penalitzaran les activitats fraudulentas durant el procés d'avaluació de l'assignatura, en particular la inclusió en un treball de fragments d'obres alienes presentats de tal manera que es facin passar com a pròpies de l'alumnat. Concórrer en un frau d'aquest tipus suposarà l'automàtica qualificació de suspens a la convocatòria anual.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Classes teórico-pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Assistència i participació a les sessions del curs, on s'aniran treballant els continguts i competències de manera participativa. Es demanarà l'elaboració de presentacions i reflexions sobre el material treballat.
Criteris d'avaluació	L'assistència a les sessions presencials és obligatòria. És necessari un mínim d'un 75% d'assistència per superar l'assignatura. Es valorarà la participació, les propostes i treballs presentats a l'aula. S'avaluarà la realització de les diverses activitats proposades.

Percentatge de la qualificació final: 20% amb qualificació mínima 5

Treball interdisciplinar en grup

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	L'objectiu d'aquest treball és adquirir una visió interdisciplinar en relació a temàtiques actuals que condicionen i determinen la qualitat de vida de la primera infància en el nostre context.
Criteris d'avaluació	Es realitzarà un treball interdisciplinar del Mòdul 3 que consistirà en un estudi de cas. L'objectiu d'aquest treball és adquirir una visió interdisciplinar en relació a diverses temàtiques que condicionen i determinen la qualitat de vida de la primera infància en el nostre context: l'anàlisi del context familiar i dels recursos i serveis disponibles. Per a l'elaboració del treball s'hauran de considerar els següents aspectes, tot integrant els continguts desenvolupats a les matèries del mòdul: a- el context familiar b- el serveis i recursos del barri/municipi que empra la família c- Anàlisi dels indicadors de resiliència familiar. Per a l'elaboració del treball es realitzaran entrevistes, visites, qüestionaris, aplicació d'escalas d'avaluació, etc. per tal d'obtenir la informació. La recollida de dades ha de partir de la fonamentació teòrica aportada des de les assignatures. Aquest treball es realitzarà en petit grup, amb una extensió d'entre 25 i 35 pàgines. Evaluarà la qualitat de: la consulta de fonts bibliogràfiques, documentals i orals, l'aplicació dels continguts de les matèries en el desenvolupament de la temàtica; l'elaboració i redacció del treball; reflexió i anàlisi crític sobre l'estudi de cas. Es realitzarà una avaluació compartida a través de les assignatures: Serveis socio-educatius i experiències educatives innovadores a Europa; Estratègies d'intervenció en famílies; Drets i polítiques per a la infància.

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 5

Treballs individuals i en grup

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Realització de treballs individuals vinculats amb els temes treballats a les sessions de classe presencials. Es preten fomentar la reflexió i l'anàlisi de documents vinculats amb els continguts de l'assignatura, i la capacitat d'elaboració de conclusions pròpies. Elaboració de treballs en grup vinculats amb els continguts de l'assignatura exposats a les sessions de classe presencials. Es preten fomentar la capacitat de definició d'una temàtica d'interès, la recerca d'informació pertinent i l'elaboració de reflexions i conclusions pròpies, vinculant els continguts amb allò vist a les sessions d'aquesta o d'altres assignatures.
Criteris d'avaluació	Es realitzaran diversos treballs, tant individuals com en grup, vinculats amb els continguts de l'assignatura. Es realitzarà un treball individual de lectura i reflexió sobre la documentació i bibliografia assenyalada i del material disponible a la xarxa intranet, que servirà per a l'estudi de l'assignatura i la preparació del projecte interdisciplinar del mòdul. Es valorarà la selecció dels continguts rellevants, si es fa una reflexió i s'aporten opinions pròpies si es relacionen amb els continguts exposats a classe. També es realitzaran diversos treballs en petit grup vinculats amb la reflexió i comparativa sobre diverses experiències innovadores educatives europees, i la comparació de diversos currículums europeus. Es valorarà el grau d'aprofundiment en la recerca de la informació, la reflexió i la relació amb els continguts de l'assignatura,

L'anàlisi i l'aprofundiment de les argumentacions, així com la presentació formal. Si és possible es plantejarà una cooperació internacional amb altres estudiants.

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- * Ancheta L, A. (2015). Comparing Early Childhood education and care from a rights-based approach. *Rev. Española de Educación Comparada*, 25, pp. 47-63
- * Early intervention and prevention in family and parenting support (2012). Compendium of Inspiring Practice. Eurochild
- * Eurydice (2014). Cifras clave de La educación y atención a la primera infancia en Europa. Ministerio de Educación Cultura y Deporte
- * Ferrer, M. (2010) Los programas de intervención familiar y de apoyo a la parentalidad. *Rev. Indivisa*, nº 11, pp. 39-56
- * Riera, M.A. i Ferrer, M. (2003). Nous programes socioeducatius adreçat a la millora de les relacions parentals en els primers anys de vida. *Educació i Cultura*. núm.16. pp. 113-125. Servei de Publicacions de la Universitat de les Illes Balears.
- * Articles i informes europeus que es trobaran a la xarxa intranet de Campus Extens.

Bibliografia complementària

T.1.1

- Ancheta L, A.(2012).El derecho a la Educación y Atención de la Primera Infancia en la Europa actual.*Educatio Siglo XXI*, Vol. 30 nº 2 · pp. 129-148
- Bassedas, M.; Jubete, M.; Majem, T. (2005)*Espais Familiars*.Barcelona: Rosa Sensat
- Casas, F. (2002) Políticas y servicios para la infancia en Europa, en A F. Casas i C. Gómez-Granell (comp.)*Infancia, familia y calidad de vida*. Barcelona: Instituto de Infancia y Mundo Urbano,3-22.
- Diputació de Barcelona. Area d'Educació. (2001).*Serveis per a la infància. Marc de referència per a polítiques educatives en l'àmbit municipal*.
- Estela, A. i Jubete, M. (1990).*Projecte Context-Infància*. Ajuntament de Barcelona. Fundació Bernard Van-Leer. Document no publicat.
- Eurydice (2010)*Educación y Atención a la Primera Infancia en Europa: un medio para reducir las desigualdades sociales y culturales*.Ministerio de Ed.
- Ferrer, M. i Riera, M. A. (2003). Innovació i experimentació de serveis socio-educatius per a infants i famílies: els espais familiars.*Enginy*.núm.12-13, pp.49-56.
- Haut Conseil de la Famille (2012) *Point sur l'evolution de l'accueil des enfants de moins de trois ans*.
- Hoyuelos, A. (2010). La identidad de la educación infantil. *Rev.Redalyc*, vo. 35, num 1.
- Moss, P.; Phillips, A. (1990).*Ser infant a Europa avui*.Barcelona: Rosa Sensat.
- Parlamento Europeo. Documento de sesión (29.3.2011). Informe: Aprendizaje durante la primera infancia en la Unión Europea (2010/2159(INI)). Comisión de Cultura y Educación .Ponente: Mary Honeyball
- Riera, M.A. i Ferrer, M. (2003). Espacio Familiar 'Camp Redó': Un enfoque comunitario y preventivo en la intervención con familias.*In-fan-cia*. núm. 88. pp. 29-32.

T.1.2

- Bechi, E. (2010).*La pedagogia del buon gusto*. Ed. Franco Angelli
- FALK, J.(ed.).(2008).*Lóczy, educación infantil*. Barcelona: Octaedro
- FALK, J. (1998).*Educar els 3 primers anys*. L'experiència de Lóczy.Barcelona: Rosa Sensat.
- Hoyuelos, A. (2004)*La ética en el pensamiento y obra pedagógica de Loris Malaguzzi*.Barcelona. Octaedro

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10909 - Serveis Socio-Educatius i Experiències Educatives Innovadores a Europa
Grup	Grup 1

- Hoyuelos, A. (2006) *La estética en el pensamiento y obra pedagógica de Loris Malaguzzi*. Barcelona. Octaedro
- Malaguzzi, L. (2001). *Loris Malaguzzi. La educación infantil en Reggio Emilia*. Barcelona: Rosa Sensat.
- PIKLER, E. (1985). *Moverse en libertad*. Madrid: Narcea.
- T.2
- Balaguer, i et al. (1987). "Calidad en los servicios para la infancia. Un documento de estudio". Red de atención a la Infancia de la Comisión Europea.
- Dahlberg, G. (2000). *Més enllà de la qualitat*. Barcelona: Rosa Sensat
- Harms, t; Clifford, R. (1990). *Escala de valoración del ambiente en la infancia temprana*. Madrid: Aprendizaje-Visor.
- Quality Matters in Early Childhood Education and Care: Finland (2012) .Miho Taguma, Ineke Litjens and Kelly Makowiecki. OECD.
- Lera Rodríguez, M. J. (2007) Calidad de la Educación Infantil: instrumentos de evaluación .*Rev. De Educación*, 343, pp. 301-323
- Zabalza, M.A. (1996). *Calidad en la Educación Infantil*. Madrid: Narcea.

